

Sygn. akt XI GC 1318/17

(...)

Pozwem z dnia 26 lipca 2017 r. G. N. wniosła przeciwko B. Ż. o pozbawienie w całości wykonalności wyroku zaocznego (...) w S. z dnia 20 lipca 2009 r. wydanego w sprawie X GC 333/09 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2009 r. oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Nadto powódka wniosła o zawieszenie postępowania egzekucyjnego.

W uzasadnieniu pozwu, powódka wskazała, iż dnia 20 lipca 2009 r. (...) w sprawie X GC 333/09 z powództwa B. Ż. przeciwko G. N. zasądził kwotę 17 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 16 listopada 2008 r. tytułem należności głównej oraz 3267 zł tytułem kosztów procesu.

Postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2009 r. nadano ww. wyrokowi klauzulę wykonalności na rzecz B. Ż.. Dnia 16 września 2009 r. B. Ż. złożyła do Komornika Sądowego przy (...) P. i (...) w S. P. M. wniosek o wszczęcie egzekucji na podstawie wydanego wyroku przeciwko G. N.. Wniosek o wszczęcie egzekucji został zarejestrowany pod sygnaturą KM 3583/09. W toku postępowania egzekucyjnego, komornik wyegzekwował łączną kwotę 6 376,79 zł. W toku egzekucji, powódka z pozwaną zawierały porozumienia co do ugodowego rozwiązania sporu. Pismem z dnia 24 lutego 2011 r. B. Ż. wniosła o zawieszenie egzekucji, wobec dokonania przez G. N. uregulowania należności objętej tytułem wykonawczym. Pismem z dnia 26 kwietnia 2012 r. B. Ż. zawiadomiła komornika o dokonanych przez G. N. wpłatach na łączną kwotę 7346 zł. Pismem z dnia 9 maja 2012 r. B. Ż. wniosła o podjęcie zawieszzonego postępowania egzekucyjnego w zakresie pozostałej należności w kwocie 9654 zł. Postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2012 r. komornik umorzył postępowanie egzekucyjne co do kwoty 6504 zł. Na skutek kolejnego porozumienia stron, pozwana wniosła dnia 10 września 2013 r. o umorzenie egzekucji wobec zobowiązania się powódki do spłaty należności w ratach po 500 zł miesięcznie, co powódka uczyniła w okresie od 1 października 2013 r. do 22 grudnia 2014 r. zaspokajając roszczenie pozwanej w całości. Postanowieniem z dnia 8 grudnia 2015 r. na wniosek pozwanej z dnia 12 listopada 2015 r. komornik umorzył postępowanie egzekucyjne.

B. Ż. wniosła o ponowne wydanie tytułu wykonawczego z zamian za utracony. Postanowieniem z dnia 11 stycznia 2017 r. (...) w S. X Wydział Gospodarczy w sprawie X GCo 259/16 oddalił wniosek pozwanej.

W oparciu o ten sam tytuł wykonawczy tj. wyrok z dnia 20 lipca 2009 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, B. Ż. ponownie wniosła o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko G. N. przed Komornikiem S. przy (...) P. i (...) P. M., wnosząc o egzekucję należności głównej w kwocie 14 672 zł. Komornik zarejestrował sprawę pod sygnaturą KM 195/17. Mimo interwencji powódki i podniesienia zarzutu spełnienia roszczenia objętego tytułem wykonawczym oraz wniosku o umorzenie egzekucji, postępowanie egzekucyjne nie zostało umorzone.

Postanowieniem z dnia 22 września 2017 r. Sąd zabezpieczył roszczenie powódki poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego KM 195/17 do czasu rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

W odpowiedzi na pozew, B. Ż. wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew, pozwana wskazała, iż powódka na mocy tytułu wykonawczego została zobowiązana do zapłaty kwoty 17 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 listopada 2008 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu w kwocie 3267 zł. W toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygnaturą KM 3583/09 wyegzekwowano od powódki na rzecz pozwanej kwotę 4076,80 zł, którą zaliczono na poczet kosztów procesu oraz odsetki. Dnia 24 lutego 2011 r. pozwana wniosła o zawieszenie egzekucji w związku z zawartym przez strony porozumieniem. Pismem z dnia 26 kwietnia 2012 r. pozwana zawiadomiła komornika o dokonanych przez powódkę wpłatach w łącznej kwocie 7346 zł, która to kwotę powódka zaliczyła na poczet odsetek. Pismem z dnia 12 listopada 2015 r. pozwana rzekomo miała złożyć wniosek o umorzenie egzekucji, jednakże jak ustalono w toku postępowania karnego, podpis pod ww. pismem został sfałszowany. Pozwana ponownie wniosła o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, celem wyegzekwowania pozostałych kwot tj. kwoty 14 448 zł tytułem należności głównej

oraz kwoty 2945,26 zł tytułem odsetek ustalonej na dzień 17 października 2017 r. W toku postępowania egzekucyjnego KM 195/17 komornik wyegzekwował jedynie kwotę 537,25 zł, natomiast powódka zakończyła działalność gospodarczą, zakładając ponownie działalność gospodarczą na nazwisko siostry. Nadto w stosunku do powódki w sprawie IV K 139/13 Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie VI Wydział Karny wyrokiem z dnia 31 stycznia 2014 r. orzekł zakaz wykonywania przez powódkę zawodu księgowej na okres 8 lat.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje doczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 20 lipca 2009 r. w sprawie z powództwa B. Ż., przeciwko G. N. zarejestrowanej pod sygnaturą X GC 333/09, Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie wyrokiem zaocznym w pkt I zasądził od G. N., na rzecz B. Ż. kwotę 17 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 16 listopada 2008 r. do dnia zapłaty, w pkt II oddalił żądanie w zakresie odsetek w pozostałym zakresie, w pkt III zasądził od G. N. na rzecz B. Ż. kwotę 3267 zł tytułem kosztów procesu oraz w pkt IV nadał ww. wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

Postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2009 r. ww. Sąd nadał wyrokowi z dnia 20 lipca 2009 r. klauzulę wykonalności na rzecz B. Ż., wydając tytuł wykonawczy jej pełnomocnikowi adw. A. S. w zakresie uprawniającym do egzekucji co do pkt I i III.

Dowód:

- odpis wyroku z dnia 20 lipca 2009 r. X GC 333/09, k. 7;
- tytuł wykonawczy w aktach sprawy KM 195/17;
- zeznania świadka Z. Ż. k. 127-128;
- zeznania B. Ż. k. 128-129;
- zeznania G. N. k. 175-176;

Wnioskiem z dnia 16 września 2009 r. (data wpływu do kancelarii komorniczej 17 września 2009 r.) złożonym Komornikowi S. przy (...) P. i (...) w S. P. M., B. Ż. wniosła o wszczęcie egzekucji przeciwko G. N. na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w sprawie X GC 333/09.

Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą KM 3583/09. W toku postępowania egzekucyjnego Komornik P. M. wyegzekwował od powódki łączną kwotę 6376,79 zł.

Dowód:

- wniosek o wszczęcie egzekucji z dnia 16 września 2009 r. k. 8-9;
- akta sprawy KM 3583/09;

Pismem z dnia 24 lutego 2011 r. pozwana wniosła o zawieszenia postępowania egzekucyjnego.

Pismem z dnia 26 kwietnia 2012 r. pozwana zawiadomiła (...) S. przy (...) P. i (...) w S. P. M. o dokonanych przez powódkę wpłatach w wykonaniu zawartej przez strony ugody na łączną kwotę 7346 zł. Powódka dokonała następujących wpłat na rzecz pozwanej:

- dnia 15 marca 2011 r. kwoty 1000 zł;
- dnia 8 kwietnia 2011 r. kwoty 1000 zł;

- dnia 11 maja 2011 r. kwoty 1000 zł;
- dnia 14 czerwca 2011 r. kwoty 504 zł;
- dnia 14 lipca 2011 r. kwoty 1000 zł;
- dnia 11 sierpnia 2011 r. kwoty 1000 zł;
- dnia 6 września 2011 r. kwoty 1000 zł;
- dnia 19 października 2011 r. kwoty 842 zł.

Przy czym ww. kwota 842,04 zł została w rzeczywistości wyegzekwowana przez komornika w toku prowadzonych czynności dnia 14 października 2011 r.

Wszystkie te kwoty strony postanowiły zarachować na poczet należności głównej i zgodnie z zawartym porozumieniem ich wpłata spowodowała umorzenie odsetek od tych kwot.

Dowód:

- pismo z dnia 24 lutego 2011 k. 11;
- zawiadomienie o wpłatach z dnia 26 kwietnia 2012 r. k. 12;
- karta rozliczeniowa akt sprawy KM 3583/09;
- zeznania B. Ż. k. 128-129;
- zeznania G. N. k. 175-176;

Pismem z dnia 9 maja 2012 r. B. Ż. wniosła o podjęcia zawieszono postępowania wobec niewywiązania się przez G. N. z ugody, wskazując iż należność główna wynosi 17 000 zł, zaś powódka dokonała wpłaty 7346 zł wobec czego wyegzekwowaniu podlega nadal kwota 9654 zł.

Dowód:

- pismo z dnia 9 maja 2012 r. k. 14-15;
- zeznania świadka Z. Ż. k. 127-128;
- zeznania B. Ż. k. 128-129;
- zeznania G. N. k. 175-176;

Postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2012 r. (...) przy (...) P. i (...) w S. P. M. ustalił koszty postępowania egzekucyjnego na kwotę 325,20 zł, którymi obciążył powódkę oraz umorzył postępowanie egzekucyjne co do kwoty 6504 zł.

Dowód:

- postanowienie z dnia 9 sierpnia 2012 r. k. 13;

Pismem z dnia 10 września 2013 r. B. Ż. wniosła o zawieszenie postępowanie egzekucyjnego wobec zawartego z powódką porozumienia dotyczącego dobrowolnej spłaty należności w ratach po 500 zł miesięcznie do dnia piętnastego każdego miesiąca.

Dowód:

- pismo z dnia 10 września 2013 r. k. 16-17;

- zeznania świadka Z. Ż. k. 127-128;

- zeznania G. N. k. 175-176;

W okresie od października 2013 r. do grudnia 2014 r. powódka dokonała wpłat w łącznej kwocie 8250 zł poprzez wpłatę następujących kwot:

- dnia 1 października 2013 r. kwoty 500 zł;

- dnia 29 października 2013 r. kwoty 500 zł;

- dnia 4 grudnia 2013 r. kwoty 500 zł;

- dnia 27 grudnia 2013 r. kwoty 500 zł;

- dnia 31 stycznia 2014 r. kwoty 500 zł;

- dnia 17 marca 2014 r. kwoty 500 zł;

- dnia 18 marca 2014 r. kwoty 250 zł;

- dnia 9 kwietnia 2014 r. kwoty 500 zł;

- dnia 9 maja 2014 r. kwoty 500 zł;

- dnia 28 maja 2014 r. kwoty 500 zł;

- dnia 26 czerwca 2014 r. kwoty 500 zł;

- dnia 29 lipca 2014 r. kwoty 500 zł;

- dnia 26 sierpnia 2014 r. kwoty 500 zł;

- dnia 25 września 2014 r. kwoty 500 zł;

- dnia 27 października 2014 r. kwoty 500 zł;

- dnia 27 listopada 2014 r. kwoty 500 zł;

- dnia 22 grudnia 2014 r. kwoty 500 zł.

Wszystkie te kwoty strony postanowiły zarachować na poczet należności głównej i zgodnie z zawartym porozumieniem ich wpłata spowodowała umorzenie odsetek od tych kwot.

Dowód:

- potwierdzenia przelewów k. 18-34;

- zeznania B. Ż. k. 128-129;

- zeznania G. N. k. 175-176;

Pismem z dnia 12 listopada 2015 r. sporządzono pismo do komornika, zawierające wniosek o umorzenie egzekucji, jednakże w toku postępowania karnego ustalono, iż podpis pozwanej pod ww. wnioskiem został sfalszowany.

Dowód:

- pismo z dnia 12 listopada 2015 r. k. 35;
- zeznania świadka Z. Ż. k. 127-128;
- zeznania B. Ż. k. 128-129;
- opinia grafologa k. 160-166;
- zeznania G. N. k. 175-176;

Postanowieniem z dnia 8 grudnia 2015 r. (...) przy (...) P. i (...) w S. P. M. ustalił koszty postępowania egzekucyjnego na kwotę 2573,68 zł którymi obciążył dłużnika i umorzył postępowanie w sprawie, zwracając B. Ż. tytuł wykonawczy.

Dowód:

- postanowienie z dnia 8 grudnia 2015 r. k. 36;
- akta KM 3583/09;
- zeznania B. Ż. k. 128-129;

Dnia 4 stycznia 2017 r. komornik sporządził zaświadczenie o dokonanych przez powódkę wpłatach, w którym wskazał iż kwota wyegzekwowana w toku postępowania KM 3583/09 wyniosła 6376,79 zł zaś z tej kwoty na rzecz pozwanej przekazano kwotę 4076,80 zł.

Dowód:

- zaświadczenie z dnia 4 stycznia 2017 r. k. 10;

Pozwana wniosła do Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie X Wydziału Gospodarczego o wydanie tytułu wykonawczego w postaci wyroku z dnia 20 lipca 2009 r. (X GC 333/09) zamiast utraconego.

Postanowieniem z dnia 11 stycznia 2017 r. ww. Sad oddalił wniosek pozwanej.

Dowód:

- postanowienie z dnia 11 stycznia 2017 r. k. 37;

Pismem z dnia 1 lutego 2017 r. (data wpływu 8 lutego 2017r.) pozwana zwróciła się do Komornika Sądowego przy (...) P. i (...) w S. P. M. o wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie tytułu wykonawczego w postaci wyroku zaocznego z dnia 20 lipca 2009 r. wydanego w sprawie X GC 333/09, wskazując iż egzekucji podlegają kwoty 14 672 zł tytułem należności głównej, 2359,21 zł tytułem odsetek wyliczonych na dzień 1 lutego 2017 r., dalsze odsetki liczone od dnia 2 lutego 2017 r. do dnia zapłaty oraz kwota 6 zł tytułem kosztów postępowania klauzulowego.

Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą KM 195/17.

Dowód:

- wniosek z dnia 1 lutego 2017 r., akta KM 195/17;

Dnia 23 marca 2017 r. komornik dokonał zajęcia wierzytelności przysługujących powódce od (...) Biznesowego, wskazując na kwotę należności głównej 14 672 zł, odsetki od 23 marca 2017 r. w kwocie 2499,90 zł, koszty klauzuli w kwocie 6 zł oraz wydatki gotówkowe w kwocie 166,29 zł.

Dowód:

- postanowienie o zajęciu wierzytelności z dnia 23 marca 2017 r. k. 38;

Pismem z dnia 9 października 2017 r. pozwana zawiadomiła (...) S.(...) w S. o popełnieniu przestępstwa, tj. sfalszowaniu przez powódkę podpisu.

Dowód:

- pismo z dnia 9 października 2017 r. k. 66-67;

Pismem z dnia 21 listopada 2017 r. pełnomocnik powódki zawiadomił Prokuraturę Rejonową S.-Zachód w S. o popełnieniu przestępstwa przez pozwaną poprzez zawiadomienie organów ścigania o przestępstwie którego nie popełniono.

Dowód:

- zawiadomienie z dnia 21 listopada 2017 r. k. 153-155;

- protokół przesłuchania k. 156-159

- opinia grafologa k. 160-166;

- protokół przesłuchania k. 167-169;

Postanowieniem z dnia 22 maja 2018 r. Prokuratura Rejonowa S.-Zachód w S. umorzyła dochodzenie, uznając iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

W odpowiedzi na zażalenie na ww. postanowienie prokurator wniósł o nieuwzględnienie zażalenia i utrzymanie postanowienia w mocy.

Dowód:

- postanowienie z dnia 22 maja 2018 r. k. 170;

Postanowieniem z dnia 21 stycznia 2018 r. (...) P. i (...) w S. VII Wydział Karny w sprawie VII Kp 153/18 utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie o umorzeniu dochodzenia z dnia 22 maja 2018 r.

Dowód:

- postanowienie z dnia 21 stycznia 2018 r. k. 193-195;

Łącznie powódka dokonała spłaty należności głównej w kwocie 15 596 zł. Komornik w toku postępowania egzekucyjnego wyegzekwował i przekazał wierzycielowi w sprawie KM 3583/09 kwotę 3243,76 zł, zaś w sprawie KM 195/17 kwotę 537,25 zł. Biorąc pod uwagę jednak, że w sprawie KM 3583/09 komornik wyegzekwował też kwotę 842 zł, którą strony zgodnie postanowiły zaliczyć na poczet należności głównej to we wskazanych sprawach komorniczych kwota, którą wyegzekwowano i przekazano wierzycielowi i która została zaliczona na poczet kosztów procesu w sprawie X GC 333/09 wyniosła łącznie 2932,01 zł.

Dowód:

- akta KM 3583/09;

- akta KM 195/17;

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Zgodnie z treścią art. 840 § 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia:

- 1) jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności, gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;
- 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;
- 3) gdy małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787 k.p.c. wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

W drodze powództwa przeciwegzekucyjnego określonego w art. 840 § 1 k.p.c. dłużnik może żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo jego ograniczenia powołując się na podstawy określone w tym przepisie, co powinno znaleźć swój wyraz w formułowaniu żądania pozwu. Dokładne określenie żądania zależy od tego, na której z trzech wskazanych w art. 840 § 1 pkt 1 – 3 k.p.c. podstaw powód opiera swoje powództwo.

Z treści uzasadnienia wynika że powódka powołała w niniejszej sprawie jako podstawę prawną dla wniesionego przez siebie powództwa normę zawartą w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., który daje podstawę do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w przypadku, gdy już po powstaniu tytułu egzekucyjnego zaszły zdarzenia prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania lub wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane. W jej ocenie zdarzeniem tym była całkowita spłata długu.

Sąd Rejonowy na podstawie analizy dostępnego materiału dowodowego, a w szczególności tego pochodzącego od pozwanej uznał w większości racje powódki. W istocie spór koncentruje się na ocenie sposobu zaliczenia dokonanych przez powódkę wpłat, ponieważ nie było kwestionowane, że strony dwukrotnie zawierały porozumienie co do spłaty należności i czego wyrazem były wnioski pozwanej z dnia 24 lutego 2011 roku i 10 września 2013 roku o zwieszenie postępowania egzekucyjnego. (k. 11 i 13).

Jeżeli chodzi o normatywne podstawy rozliczania wpłat to odróżnić należy postępowanie egzekucyjne prowadzone przez komornika od regulacji zadłużenia poza takim postępowaniem. W przypadku kwot egzekwowanych przez komornika zaliczenie podlega wg reguł z art. 1026 § 2 k.p.c. – w pierwszym rzędzie koszty postępowania, w następnej kolejności odsetki, a dopiero na samym końcu kapitał. Dodatkowo bezwzględne pierwszeństwo przed innymi zawsze mają koszty egzekucyjne, co wynika z art. 1025 § 1 pkt 1 k.p.c. Kolejność zaliczenia wyegzekwowanych kwot jest więc następująca: 1) koszty egzekucyjne, 2) koszty postępowania, 3) odsetki i 4) suma dłużna. W odniesieniu do wpłat dokonywanych samodzielnie przez dłużnika uregulowane jest to w art. 451 k.c.. W ogóle to zgodnie z art. 450 k.c. Wierzyciel nie może odmówić przyjęcia świadczenia częściowego, chociażby cała wierzytelność była już wymagalna, chyba że przyjęcie takiego świadczenia narusza jego uzasadniony interes. Kolejno zgodnie z art. 451 k.c. (§ 1) Dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić. Jednakże to, co przypada na poczet danego długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne. (§ 2) Jeżeli dłużnik nie wskazał, który z kilku długów chce zaspokoić, a przyjął pokwitowanie, w którym wierzyciel zaliczył otrzymane świadczenie na poczet jednego z tych długów, dłużnik nie może już żądać zaliczenia na poczet innego długu. (§ 3) W braku oświadczenia dłużnika lub wierzyciela spełnione świadczenie zalicza się przede wszystkim na poczet

długu wymagalnego, a jeżeli jest kilka długów wymagalnych - na poczet najdawniej wymagalnego. Sąd Rejonowy przy stosowaniu i wykładni art. 451 k.c. akceptuje przekonywujące argumenty przedstawione przez Sąd Okręgowy w Szczecinie w sprawie VIII Ga 257/12, a dotyczące sposobu zaliczania wpłat na poczet długu. Sąd Okręgowy w Szczecinie w uzasadnieniu do wyroku z dnia 14 września 2012 roku zaważył, że zapłata dokonana przez dłużnika nie jest z mocy prawa w pierwszej kolejności zaliczana na należności uboczne – aby uzyskać ten skutek, wierzyciel powinien odpowiednio „zaliczyć” kwotę wpłaconą przez dłużnika. Czynność wierzyciela skutkująca wygaśnięciem w pierwszej kolejności należności bocznych, nazwana przez normę prawną zaliczeniem, jest czynnością prawną jednostronną. Jej immanentnym elementem jest oświadczenie woli, która, aby nie stanowiło jedynie wewnętrznego przejawu, powinno być uzewnętrznione adresatowi, osobie, której ma być złożone celem wywołania skutków prawnych. Oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią (art. 61 § 1 k.c.). Innymi słowy musi też istnieć materiał dowodowy pozwalający na przyjęcie że wierzyciel dokonał czynności prawnej nazwanej zaliczeniem zapłaty i w konsekwencji, aby oświadczenie woli podmiotu dokonującego tej czynności prawnej zostało zakomunikowane adresatowi, a więc dłużnikowi. Aby wpłaty dokonane przez dłużnika zostały w pierwszej kolejności zaliczone na roszczenie odsetkowe albo koszty, wierzyciel musiałby na tę okoliczność złożyć dłużnikowi stosowane oświadczenie woli. Jeżeli tego nie zrobił, to poszczególne wpłaty należy zaliczyć najpierw na należność główną, a dopiero potem na należność odsetkową. Przyjęcie, że wierzyciel zachowuje nieograniczone w czasie możliwości sposobu zaliczenia wpłat dłużnika stwarzałoby zagrożenie dla bezpieczeństwa obrotu, istniałaby długotrwała niepewność po stronie dłużnika, czy w rzeczywistości pozostaje w dalszym ciągu zobowiązany.

Powyższe uwagi jednak zawsze tracą na znaczeniu w przypadku porozumienia co do spłaty należności i zaliczenia wpłat, odpowiednio stosując art. 353¹ k.c..

Przekładając powyższe na sytuację stron w niniejszej sprawie to wg powódki porozumiała się ona z pozwaną w zakresie spłaty należności głównej i porozumienia na których podstawie dokonywała wpłat w roku 2011 i roku 2013 dotyczyły spłaty właśnie należności głównej. Pozwana temu zaprzeczyła podając, że wpłaty były zaliczone na koszty i odsetki. W tym zakresie Sąd nie uwzględnił twierdzeń pozwanej, ponieważ jej pełnomocnik w dniu 9 maja 2012 roku, a więc po pierwszym porozumieniu i spłatach na łączną kwotę 7346 zł (k. 12) złożył wniosek o prowadzenie egzekucji do kwoty 9654 zł potwierdzając wpłatę 7346 zł (k. 14). Suma tych kwot wynosi dokładnie 17000 zł, zdaniem Sądu Rejonowego nie ma tu przypadku i jest więc to ewidentnie należność główna. Skoro strony porozumiały się co do takiego sposobu rozliczenia, należy to zaakceptować i pewien to także zaakceptować komornik. Ta ostanía uwaga wiąże się z rozliczeniem kwoty 842 zł, które jest na zestawieniu na k. 12 i która składa się na kwotę 7346 zł. W tym zakresie z akt wynika, że kwota ta faktycznie została wpłacona do komornika w sprawie KM3583/09, dokładnie w wysokości 842,04 zł. Komornik pismem z dnia 10 maja 2012 roku wzywał do sprecyzowania czy wpłata z dnia 19 października 2011 roku w kwocie 842 zł jest wpłatą pochodzącą od komornika w związku z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym, pod rygorem nieuwzględnienia kwoty 842 zł w stanie sprawy. Następnie komornik postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2012 roku umorzył postępowanie egzekucyjne co do kwoty 6504 zł, z więc odjął on od kwoty 7346 zł właśnie 842 zł. Zdaniem Sądu Rejonowego zrobił to nieprawidłowo, ponieważ prowadzi on egzekucję na wniosek wierzyciela i to wierzyciel ma prawo zdecydować jak rozliczać kwoty pochodzące od dłużnika. W tym zakresie i pisma na k. 12 i pismo z dnia 9 maja 2012 roku nie pozostawiają żadnych wątpliwości, że kwota 842 zł zgodnie z wolą stron powinna być zaliczona na poczet należności głównej.

Powódka twierdziła, że tak samo drugie porozumienie na podstawie którego dokonała w okresie od 1 października 2013 roku do 22 października 2014 roku wpłat w łącznej kwocie 8250 zł (k. 18-34) dotyczyła spłaty należności głównej i Sąd to zaakceptował. Przede wszystkim Sąd wychodzi z założenia racjonalności postępowania i tego, że strony działają konsekwentnie. Skoro pierwsze porozumienie dotyczyło spłaty należności głównej tak samo Sąd uznał że drugie porozumienie na podstawie którego wpłacona została łącznie kwota 8250 zł, także dotyczyła spłaty należności głównej. W tle jest też okoliczność, że działania komornika były mało efektywne, a dłużniczka samodzielnie dokonywała wpłat za pośrednictwem osoby trzeciej – z konta A. P.. Jest dla Sądu przekonujące, że gdy egzekucja komornicza nie przynosi większego efektu, dłużniczka przez ponad rok czasu dokonuje systematycznych wpłat, to czyni to w celu potrawy swoje

sytuacji jako dłużnika. Przyjęcie że wskazanej wpłaty mają być przekazane na poczet należności odsetkowych, a w konsekwencji należność główna nie zmienia się stawia pod znakiem zapytania racjonalności takiego postępowania powódki. Pozwana tej kwoty 8250 zł nie uzyskałaby przez komornika, ponieważ gdyby było to możliwe komornik taka kwotę by ściągnął. Znamienne jest tu że wpłaty były z konta osoby trzeciej. To dało podstawę do przyjęcia, że także kwota 8250 zł dotyczyła spłaty należności głównej. Nawet gdyby też przyjąć inaczej, to posiłkując się stanowiskiem Sądu Okręgowego w Szczecinie w sprawie VIII Ga 257/12, aby zgodnie z art. 451 k.c. pozwana mogła zaliczyć te wpłaty na poczet należności odsetkowych, to musiałyby dokonać jednostronnej czynności „zaliczenia”, a dowodów na to brak.

W efekcie Sąd Rejonowy ustalił, że został spłaconą należność główna w łącznej kwocie 15596 zł (7346 zł plus 8250 zł). Nadto zgodnie z zawartym porozumieniem między stronami dobrowolna zapłata wskazanych kwot spowodowała umorzenie odsetek od tej kwoty.

Komornik w toku postępowania egzekucyjnego wyegzekwował i przekazał wierzycielowi w sprawie KM 3583/09 kwotę 3243,76 zł, zaś w sprawie KM 195/17 kwotę 537,25 zł (vide karty rozliczeniowe w aktach komorniczych). Biorąc pod uwagę jednak, że w sprawie KM 3583/09 komornik wyegzekwował też kwotę 842 zł, którą strony zgodnie postanowiły zaliczyć na poczet należności głównej to we wskazanych sprawach komorniczych kwota, którą wyegzekwowano i przekazano wierzycielowi i która została zaliczona na poczet kosztów procesu w sprawie X GC 333/09 wyniosła łącznie 2932,01 zł. W tym zakresie zaliczenie na poczet kosztów procesu było prawidłowe, zgodnie z art. 1026 § 2 k.p.c..

Mając na względzie powyższe Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku, a w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

Ustalenia faktyczne dokonane zostały w oparciu o dowody z dokumentów, przy czym pozwana wykazała, że dokument na k. 35 z potwierdzeniem zapłaty całego długu nie pochodzi od niej – na podstawie dowodu z dokumentu opinii grafologicznej sporządzonej w sprawie karnej. W tym zakresie zeznania powódki, iż podpis na tym dokumencie z 12 listopada 2015 roku miał być złożony w jej obecności przez pozwaną, Sąd uznał za nieprawdziwe. Wpłynęło to istotnie na ocenę wiarygodności powódki, ale stwierdzić należy że pozwana też zeznawała nieprawdę, kluczając w swoich twierdzeniach, gdy z jednej strony jej pełnomocnik składa pismo z 9 maja 2012 roku twierdząc, że zapłaconą została kwota 7346 zł i przez to żąda egzekucji kapitału odpowiednio mniejszego w kwocie 9654 zł, zaś pozwana w piśmie procesowym na k. 65 twierdzi że wpłaty te były na poczet kosztów. Z tego powodu Sąd stan faktyczny ustalał w oparciu przede wszystkim o dokumenty.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.. Powódka wygrała sprawę w 90% i w takiej części poniesione przez nią koszty procesu powinna jej zwrócić pozwana. Wydatkowała łącznie 4467 zł, na co składa się 850 zł opłaty sądowej, 17 zł opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa i 3600 zł wynagrodzenia pełnomocnika – wg stawki minimalnej (ustalone w oparciu o § 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800)). 90% z tego to 4020,30 zł. Z kolei pozwana wygrała sprawę w 10%, poniosła koszty kwocie 3617 zł – wynagrodzenie jej pełnomocnika w stawce minimalnej 3600 zł (także ustalone w oparciu o § 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800)) oraz 17 zł opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa, zatem do zwrotu przez powódkę jest 361,70 zł. Po skompensowaniu tych kwot Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 3658,60 zł.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)